

Wijziging van de Wet natuurbescherming, de Omgevingswet en enkele algemene maatregelen van bestuur (stikstofreductie en natuurverbetering)
VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de depositie van stikstof op daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden te verminderen en om de natuur in die gebieden te verbeteren, met behulp van een in regelgeving vastgelegde streefwaarde en een programma met maatregelen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

Na artikel 1.12 van de **Wet natuurbescherming** worden de volgende artikelen ingevoegd:

Artikel 1.12a

1. Bij algemene maatregel van bestuur wordt met het oog op het beschermen, herstellen en ontwikkelen van natuur een streefwaarde vastgesteld voor de depositie van stikstof op daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden.

2. De streefwaarde wordt steeds na ten hoogste zes jaar geactualiseerd, zodat de depositie op termijn wordt verminderd tot een niveau dat nodig is voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding.

Artikel 1.12b

Onze Minister stelt een programma stikstofreductie en natuurverbetering vast.

a. voor het verminderen van de depositie van stikstof op daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden om te voldoen aan de streefwaarde, bedoeld in artikel 1.12a; en

b. voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor deze habitats.

Artikel 1.12c

Op de voorbereiding van het programma stikstofreductie en natuurherstel en wijzigingen daarvan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, behalve in geval van wijzigingen van ondergeschikte aard. Zienswijzen kunnen naar voren worden gebracht door een ieder.

Artikel 1.12d

1. Onze Minister bewaakt door monitoring:

a. of wordt voldaan aan de streefwaarde, bedoeld in artikel 1.12a;

b. de voortgang, de uitvoering en het doelbereik van het programma stikstofreductie en natuurverbetering.

2. Onze Minister zorgt voor:

a. de verslaglegging van de resultaten van de monitoring van de streefwaarde, de beoordeling van die resultaten en de toetsing of aan die streefwaarde wordt voldaan;

b. de verslaglegging van de resultaten van de monitoring van de voortgang, uitvoering en het doelbereik van het programma.

3. Onze Minister zendt de verslagen aan beide kamers der Staten-Generaal.

Artikel 1.12e

1. Onze Minister wijzigt het programma als uit de monitoring blijkt dat met dat programma niet kan worden voldaan aan de streefwaarde, bedoeld in artikel 1.12a.

2. Het programma wordt zo gewijzigd dat binnen een passere termijn aan de streefwaarde wordt voldaan.

3. Onverminderd het eerste en tweede lid wordt het programma ten minste iedere zes jaar geactualiseerd.

Artikel 1.12f

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over:

- a. de inhoud van het programma;
- b. de monitoring van de streefwaarde en van het programma en de verslaglegging van de resultaten van die monitoring.

Artikel II

De **Omgevingswet** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2.15 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In de aanhef wordt na "het beschermen van het milieu" ingevoegd ", het beschermen, herstellen en ontwikkelen van natuur".

b. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een komma wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

f. de depositie van stikstof op daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

6. De omgevingswaarde, bedoeld in het eerste lid, onder f, wordt steeds na ten hoogste zes jaar geactualiseerd, zodat de depositie op termijn wordt verminderd tot een niveau dat nodig is voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding.

B

Artikel 3.9, vierde lid, komt te luiden:

4. Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit stelt een programma vast voor:

- a. het verminderen van de depositie van stikstof op daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden om te voldoen aan de omgevingswaarde, bedoeld in artikel 2.15, eerste lid, onder f; en
- b. het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor die habitats.

C

In artikel 3.10, tweede lid, wordt onder verlettering van onderdeel b tot c een onderdeel ingevoegd, luidende:

b. stelt Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit het programma vast als het de omgevingswaarde, bedoeld in artikel 2.15, eerste lid, onder f, betreft,

Artikel III

Titel 2.1 van het **Besluit natuurbescherming** komt te luiden:

Titel 2.1 Stikstofreductie en natuurverbetering

Artikel 2.1

1. In 2030 is de depositie van stikstof op ten minste 50% van het areaal van de voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden niet groter dan de hoeveelheid in mol per hectare per jaar waarboven verslechtering van de kwaliteit van die habitats niet is uit te sluiten.

2. De waarde, bedoeld in het eerste lid, is de in artikel 1.12a van de wet bedoelde streefwaarde.

Artikel 2.2

Het in artikel 1.12b van de wet bedoelde programma stikstofreductie en natuurverbetering bevat voor ieder in het programma opgenomen Natura 2000-gebied een beschrijving van:

a. de omvang van de stikstofdepositie aan het begin van de periode waarvoor het programma geldt, onderscheiden naar de bijdrage aan de depositie door de belangrijkste sectoren en onderscheiden naar depositie afkomstig uit buitenlandse dan wel binnenlandse bronnen;

b. de mate waarin de instandhoudingsdoelstellingen zijn bereikt voor in ieder geval de voor stikstof gevoelige habitats;

c. de verwachte autonome ontwikkeling van de stikstofemissie door bronnen binnen en buiten dat gebied en de gevolgen daarvan voor de omvang van stikstofdepositie in dat gebied;

d. de getroffen of te treffen maatregelen die bijdragen aan:

1°. vermindering van de stikstofdepositie in dat gebied;

2°. het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor in ieder geval de voor stikstof gevoelige habitats in dat gebied;

e. de verwachte sociaal-economische effecten en de weging van de haalbaarheid en betaalbaarheid van de maatregelen, bedoeld onder d;

f. de verwachte gevolgen van de maatregelen, bedoeld onder d, voor de omvang van de stikstofdepositie, respectievelijk het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor in ieder geval de voor stikstof gevoelige habitats in dat gebied;

g. de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de monitoring, bedoeld in artikel 1.12d, eerste lid, onder b, van de wet.

Artikel 2.3

1. De voortgang, de uitvoering en het doelbereik van het programma stikstofreductie en natuurverbetering worden in ieder geval op de volgende wijze door monitoring bewaakt:

a. ieder jaar: de omvang van de stikstofdepositie op ieder Natura 2000-gebied;

b. ieder tweede jaar: de voortgang, de uitvoering en het doelbereik van de in het programma opgenomen maatregelen ter vermindering van de stikstofdepositie, en de voortgang en uitvoering van de in het programma opgenomen maatregelen gericht op het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen;

c. ieder zesde jaar: de omvang en kwaliteit van de voor stikstof gevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden die in het programma zijn opgenomen in relatie tot de instandhoudingsdoelstellingen.

2. De voor de monitoring noodzakelijke gegevens worden verzameld door:

- a. de bestuursorganen die zijn belast met de uitvoering van de in het programma opgenomen maatregelen, voor zover het gaat om de voortgang en gevolgen van die maatregelen;
 - b. de bestuursorganen die verantwoordelijk zijn voor de vaststelling van het beheerplan, bedoeld in de artikel 2.3 van de wet, voor zover het gaat om de ontwikkeling van de staat van instandhouding van de voor stikstof gevoelige habitats.
3. Voor de monitoring van de gevolgen voor de stikstofdepositie wordt gebruik gemaakt van de beste beschikbare gegevens over de ontwikkeling van de stikstofemissies en stikstofdepositie en de factoren die aan deze ontwikkeling hebben bijgedragen.

Artikel IV

Het **Besluit kwaliteit leefomgeving** wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 2.20 wordt een afdeling ingevoegd, luidende:

AFDELING 2.3 OMGEVINGSWAARDE STIKSTOFDEPOSITIE OP NATURA 2000-GBIEDEN

Artikel 2.21

1. In 2030 is de depositie van stikstof op ten minste 50% van het areaal van de voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden niet groter dan de hoeveelheid in mol per hectare per jaar waarboven verslechtering van de kwaliteit van die habitats niet is uit te sluiten.
2. **De omgevingswaarde**, bedoeld in het eerste lid, **is een inspanningsverplichting**.

B

Na paragraaf 4.5.1 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 4.5.2 Nationaal programma stikstofreductie en natuurverbetering

Artikel 4.27 (inhoud programma stikstofreductie en natuurverbetering)

1. Het programma, bedoeld in artikel 3.9, vierde lid, van de wet, bevat voor de periode waarvoor het geldt voor de in het programma opgenomen Natura 2000-gebieden een beschrijving van:
 - a. de omvang van de stikstofdepositie aan het begin van de periode waarvoor het programma geldt, onderscheiden naar de bijdrage aan de depositie door de belangrijkste sectoren en onderscheiden naar depositie afkomstig uit buitenlandse dan wel binnenlandse bronnen;
 - b. de mate waarin de instandhoudingsdoelstellingen zijn bereikt voor in ieder geval de voor stikstof gevoelige habitats;
 - c. de verwachte autonome ontwikkeling van de stikstofemissie door bronnen binnen en buiten dat gebied en de gevolgen daarvan voor de omvang van stikstofdepositie in dat gebied;
 - d. de getroffen of te treffen maatregelen die bijdragen aan:
 - 1°. vermindering van de stikstofdepositie in dat gebied;
 - 2°. het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor in ieder geval de voor stikstof gevoelige habitats in dat gebied;
 - e. de verwachte sociaal-economische effecten en de weging van de haalbaarheid en betaalbaarheid van de maatregelen, bedoeld onder d;
 - f. de verwachte gevolgen van de maatregelen, bedoeld onder d, op de omvang van de stikstofdepositie, respectievelijk het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor in ieder geval de voor stikstof gevoelige habitats in dat gebied;

g. de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de in artikel 10.39 gestelde eisen aan de monitoring van het programma.

C

Na artikel 10.38 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 10.39 (monitoring programma stikstofreductie en natuurverbetering)

1. De voortgang, de uitvoering en het doelbereik van het programma stikstofreductie en natuurverbetering, bedoeld in artikel 4.27, worden in ieder geval op de volgende wijze door monitoring bewaakt:

- a. ieder jaar: de omvang van de stikstofdepositie op ieder Natura 2000-gebied;
- b. ieder tweede jaar: de voortgang, de uitvoering en het doelbereik van de in het programma opgenomen maatregelen ter vermindering van de stikstofdepositie, en de voortgang en uitvoering van de in het programma opgenomen maatregelen gericht op het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen;
- c. ieder zesde jaar: de omvang en kwaliteit van de voor stikstof gevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden die in het programma zijn opgenomen in relatie tot de instandhoudingsdoelstellingen.

2. De voor de monitoring noodzakelijke gegevens worden verzameld door:

- a. de bestuursorganen die zijn belast met de uitvoering van de in het programma opgenomen maatregelen, voor zover het gaat om de voortgang en gevolgen van die maatregelen;
- b. de bestuursorganen die verantwoordelijk zijn voor de vaststelling van het beheerplan, bedoeld in de artikelen 3.8, derde lid, en 3.9, derde lid, van de wet, voor zover het gaat om de ontwikkeling van de staat van instandhouding van de voor stikstof gevoelige habitats.

3. Voor de monitoring van de gevolgen voor de stikstofdepositie wordt gebruik gemaakt van de beste beschikbare gegevens over de ontwikkeling van de stikstofemissies en stikstofdepositie en de factoren die aan deze ontwikkeling hebben bijgedragen.

4. Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is belast met de uitvoering van de monitoring.

Artikel V

Het **Omgevingsbesluit** wordt als volgt gewijzigd:

A

Na paragraaf 10.4.5 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 10.4.6 Programma stikstofreductie en natuurverbetering

Artikel 10.19 (actualisatie programma stikstofreductie en natuurverbetering)

Onverminderd de verplichting, bedoeld in artikel 3.11 van de wet, om het programma te wijzigen als uit de monitoring, bedoeld in artikel 20.1, eerste lid, van de wet, blijkt dat met het programma niet aan de omgevingswaarde kan worden voldaan, wordt het programma stikstofreductie en natuurverbetering, bedoeld in artikel 4.27 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, iedere zes jaar geactualiseerd.

B

Na artikel 10.36d wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 10.36da (rapportage aan Tweede en Eerste Kamer over programma stikstofreductie en natuurverbetering)

Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit informeert, ook op basis van de gegevens van gedeputeerde staten, bedoeld in de artikel 10.36a, de beide Kamers der Staten-

Generaal over de uitkomsten van de monitoring van het programma stikstofreductie en natuurverbetering, bedoeld in artikel 10.39, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel VI

Een programma stikstofreductie en natuurverbetering, vastgesteld op grond van artikel 1.12b van de Wet natuurbescherming, wordt aangemerkt als een programma als bedoeld in artikel 3.9, vierde lid, van de Omgevingswet.

Artikel VII

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,